

TARLA BİTKİLERİ ZARARLILARI

1

ORTHOPTERA

Prof. Dr. Sebahat SULLIVAN
2019-2020 Güz Dönemi

CATANTOPIDAE

- ❖ Bu familyaya bağlı türlerin vücutları değişik Şekil ve büyüklüktedir.
- ❖ Antenler **iplik** Şeklindedir.
- ❖ Bütün tarsus'lar 3 segmentlidir.
- ❖ DiŐilerde ovipozit r kısa ve kalındır.

Schistocerca gregaria (Çöl Çekirgesi)

- ❖ Erginler, yeşilimsi renktedir.
- ❖ Arka tibialar genellikle sarı, bazen kırmızımsı veya grimsi renktedir.
- ❖ Arka kanatlar saydamdır, orta kısımda koyu renkli bant bulunmaz.
- ❖ **Ovipozitör** kısa, silindir şeklindedir.
- ❖ Dişiler, erkeklerden daha büyüktür.

- ❖ çöl ekirgesi, Pakistan, Hindistan sınırından başlayarak, Arabistan Yarımadası, Etiyopya, Sudan, Nijerya ve Senegal'e kadar uzanan geniş bir alanda yaygındırlar.
- ❖ Ülkemizin Güney Doğu bölgesi illerinde zararlı olurlar.
- ❖ Bir yılda verdikleri döl sayısı, iklim şartlarına göre değişir.
- ❖ Yumurtadan ıkış ile yumurtlamaya kadar geçen süre 97 gün kadardır.
- ❖ Yumurtadan çıkan nimfler sürüler halinde gezerler. Sabah uçmaya başlarlar ve güneş battıktan bir saat sonraya kadar uçarlar.
- ❖ Güneř battıktan sonra, doęuncaya kadar, bitkiler üzerinde oburca beslenirler. Bu ekirgeler **gregar** fazdaki ekirgelerdir.
- ❖ **Solitar** fazdaki çekirgelerin fazla uçma kapasiteleri yoktur.

- ❖ çöl ekirgesi **polifag** bir türdür.
- ❖ Bazen bitkilerin bütün aksamını yiyebilirler.
- ❖ Bir km alandaki ekirge sayısı 100-200 milyon kadar olabilir.
- ❖ Yemli ilaç kullanılarak, uçak ile havadan veya geçeceėi yerleri ilalamak sureti ile mücadele edilir.

Calliptamus italicus (İtalyan Çekirgesi)

- ❖ Genel olarak esmer veya gri renktedirler.
- ❖ Vücut uzunluğu 14-41 mm arasında değişir.
- ❖ Nimfler 5. dönemde 13-30 mm uzunlukta, kanatlar hariç şekil ve renk olarak erginlere çok benzer.

- ❖ İtalyan çekirgesi, meralarda fazlaca bulunur.
- ❖ Yumurtalarını hendekler ve sulama kanallarına bırakırlar.
- ❖ Nimfler toplu halde bulunur ve çevredeki bitkiler ile beslenirler.
- ❖ Her bir dişi içinde 25-45 arasında yumurta bulunan **4-6 adet yüksük** meydana getirir.
- ❖ Yılda **bir döl** verirler.
- ❖ *C. italicus*'ta arka alt bacakları **sarı kırmızı** renktedir.
- ❖ *C. barbarus*'ta arka alt bacak **turuncu veya saman sarısı** rengindedir.

Calliptamus barbarus

- ❖ Genel olarak vücut rengi açık sarı veya koyu kırmızı renge kadar değişebilir.
- ❖ Arka kanatlar genellikle, vücuda birleşme yerinden itibaren yarısı kırmızı pembedir.
- ❖ Dişiler, erkeklerden uzundur.

Calliptamus tenuicercis

- ❖ Cealifera alttakımının ve Catantopidae familyasının bir üyesidir.
- ❖ Dişiler, erkeklerden uzundur.
- ❖ Ülkemizde **güney bölgelerimizde** bulunur.
- ❖ Geniş alanlara yayılmış olmasına rağmen *C.italicus* kadar zararlı değildir.

Thisoicetrinus pterostichus

- ❖ Cealifera alttakımının bir üyesidir. Catantopidae familyasına aittir. Antenlerinin boyu vücut uzunluğundan daha kısadır.
- ❖ Rengi genellikle yeşilimsi, kirli beyazdır. Bu çekirgelerde başın anterior'undan başlayarak, pronotum ve tegmina'nın belirli kısmına kadar uzanan kalınca siyah bant bulunmasıyla diğer türlerden ayrılır.
- ❖ Ağız yapıları ısırıcı-çiğneyicidir.
- ❖ Tegmina yeşilimsi renkte ve üzeri siyahımsı nokta ve beneklerle kaplıdır.
- ❖ Dişi bireyler, erkek bireylerden daha büyük boydadır.

- ❖ Ön kanatları tegmina yapısında, arka kanatları membran yapıda ve daha geniştir.
- ❖ Kışı yumurta halinde geçirirler, yumurtaları silindirik şekilde ve ucu hafifçe kıvrıktır. Yumurtayı yüksük şeklinde bırakırlar. Bir yüksük içinde ortalama 50-70 tane yumurta bulur. Yüksüklerde orta kısımda bir boğum bulunmaktadır.
- ❖ Mevsim koşulları uygun hale gelince haziran ayından itibaren nimfleri görülür. Ağustos ayında ergin hale gelir ve çiftleşerek yumurta bırakırlar. Eylül ayından itibaren kışlaklarına giderler. **Yılda bir döl verirler.**

- ❖ **Paleartik** bölgede oldukça geniş bir yayılma alanı vardır.
- ❖ **Polifag** bir türdür. Hububat, tütün, pamuk ve domateste zararlı olurlar. Bitkilerin yapraklarının yenmesi sonucunda bitkide kuruma ve solgunluklar görülür. Genellikle Doğu bölgelerinde sürü halinde bulunduğu durumlarda zarar oluştururlar.

Euprepocnemis plorans

- ❖ Cealifera alttakımının bir üyesidir. Catantopiadae familyasına aittir. Antenlerinin boyu vucüt uzunluğundan daha kısadır.
- ❖ *Euprepocnemis plorans*'ın rengi esmer ve açık kahverengiye kadar değişmektedir. Başın anteriorun'dan pronotum'un posterior'una kadar uzanan kahverengi bir bant bulunur.
- ❖ Ön kanatları tegmina yapısında ve arka kanatları membran yapıda olup daha geniştir. Tegmina arka femurdan uzundur, küt bir uç ile son bulur.
- ❖ Ağız parçaları **ısırıcı-çiğneyici** özelliktedir.

- ❖ Biyolojisi pek bilinmemekle birlikte kışı yumurta halinde geçirirler. Yaz mevsiminde havaların ısınmasıyla nimf ve erginler görülür.
- ❖ **Polifag** bir zararlılar. Ülkemizde Karadeniz bölgesi haricinde görülmektedir. Pamuk, yonca, bamyaya ve şeker kamışı ile beslenerek zararlı olurlar.

KAYNAKÇA

- ❖ Ecevit, O. 2014. Genel ve Tarla Zararlıları. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Samsun, 112-116.
- ❖ <https://www.sorhocam.com/konu.asp?sid=318&zararli-cekiregeler-acrididae--catantopidae--tettigoniidae--gryllidae.html>
- ❖ <https://www.wikizeroo.org/index.php?q=aHR0cHM6Ly9lbi53aWtpcGVkaWEub3JnL3dpa2kvQ2FsbGlwdGFtdXNfaXRhbGljdXM>
- ❖ <https://www.wikizeroo.org/index.php?q=aHR0cHM6Ly9lbi53aWtpcGVkaWEub3JnL3dpa2kvQ2FsbGlwdGFtdXM>
- ❖ <https://www.wikizeroo.org/index.php?q=aHR0cHM6Ly9lbi53aWtpcGVkaWEub3JnL3dpa2kvRXlwcmVwb2NuZW1pc19wbG9yYW5z>